

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 11. junija 2015 *

„Predhodno odločanje — Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah — Vročanje sodnih in izvensodnih pisanj — Uredba (ES) št. 1393/2007 — Člen 1(1) — Pojem ‚civilna in gospodarska zadeva‘ — Odgovornost države za ‚acta iure imperii‘“

V združenih zadevah C-226/13, C-245/13, C-247/13 in C-578/13,

katerih predmet so štirje predlogi za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, od katerih je tri vložilo Landgericht Wiesbaden (Nemčija) z odločbami z dne 16. in 18. aprila 2013, ki so prispale na Sodišče 29. aprila 2013, 2. maja 2013 in 3. maja 2013, enega pa je vložilo Landgericht Kiel (Nemčija) z odločbo z dne 25. oktobra 2013, ki je prispela na Sodišče 15. novembra 2013, v postopkih

Stefan Fahrenbrock (C-226/13),

Holger Priestoph (C-245/13),

Matteo Antonio Priestoph (C-245/13),

Pia Antonia Priestoph (C-245/13),

Rudolf Reznicek (C-247/13),

Hans-Jürgen Kickler (C-578/13),

Walther Wöhlk (C-578/13),

Zahnärztekammer Schleswig-Holstein Versorgungswerk (C-578/13)

proti

Helenski republiki,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano (poročevalec), predsednik senata, S. Rodin, E. Levits, sodnika, M. Berger, sodnica, in F. Biltgen, sodnik,

generalni pravobranilec: Y. Bot,

sodni tajnik: M. Aleksejev, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 15. oktobra 2014,

* Jezik postopka: nemščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za S. Fahrenbrocka, H. in M. A. Priestopha, P. A. Priestoph ter R. Reznicka F. Braun, odvetnik,
- za H.-J. Kicklerja in W. Wöhlka ter Zahnärztekammer Schleswig-Holstein Versorgungswerk, O. Hoepner, odvetnik,
- za grško vlado D. Kalogiros ter S. Charitaki, A. Karageorgou, S. Lekkou, M. Skorila in E. Panopoulou, agenti,
- za Evropsko komisijo B. Eggers in A.-M. Rouchaud-Joët, agentki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 9. decembra 2014

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlogi za sprejetje predhodne odločbe se nanašajo na razlago člena 1(1) Uredbe (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 (UL L 324, str. 79).
- 2 Ti predlogi so bili vloženi v okviru štirih sporov med na eni strani Helensko republiko (grška država) in na drugi strani S. Fahrenbrockom v zadevi C-226/13, H. in M. A. Priestophom ter P. A. Priestoph v zadevi C-245/13, R. Reznickom v zadevi C-247/13 in H.-J. Kicklerjem, W. Wöhlkom ter Zahnärztekammer Schleswig-Holstein Versorgungswerk v zadevi C-578/13 glede tožb za bodisi plačilo odškodnine zaradi motenja posesti in oviranja izvrševanja lastninske pravice, bodisi za izpolnitev prvotnih pogodbениh obveznosti, ki so zapadle v plačilo, bodisi znova plačilo odškodnine.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 2, 6, 7 in 10 Uredbe št. 1393/2007 je navedeno:
 - „(2) Za pravilno delovanje notranjega trga je potrebno boljše in hitrejše pošiljanje sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah pri vročanju med državami članicami.
 - [...]
 - (6) Zaradi učinkovitosti in hitrosti sodnih postopkov v civilnih zadevah mora pošiljanje sodnih in izvensodnih pisanj potekati neposredno in s hitrimi sredstvi med lokalnimi organi, ki jih imenujejo države članice [...]
 - (7) Hitrost pošiljanja upravičuje uporabo vseh ustreznih sredstev, če so izpolnjeni določeni pogoji glede čitljivosti in zanesljivosti prejetega pisanja. [...]
 - [...]
 - (10) Za zagotovitev učinkovitosti te uredbe bi bilo treba možnost, da se vročitev pisanja zavrne, omejiti na izjemne primere.“

4 Člen 1(1) te uredbe tako opredeljuje njeno področje uporabe:

„Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, kadar je treba poslati sodno ali izvensodno pisanje iz ene države članice v drugo državo članico z namenom vročitve v slednji državi članici. Ne uporablja se zlasti za davčne, carinske ali upravne zadeve ali za odgovornost države za dejanja in opustitve dejanj pri izvajanju javne oblasti (*acta iure imperii*).“

5 Člen 3 navedene uredbe določa:

„Vsaka država članica imenuje osrednji organ, ki je odgovoren za:

- (a) zagotavljanje informacij organom za pošiljanje;
- (b) reševanje vseh težav, ki se lahko pojavijo pri pošiljanju pisanj za vročitev;
- (c) v izjemnih primerih in na zaprosilo organa za pošiljanje, posredovanje zaprosila za vročitev pristojnemu organu za sprejem.

Zvezna država, država, v kateri se uporablja več pravnih sistemov ali država z avtonomnimi teritorialnimi enotami ima možnost imenovati več kot en osrednji organ.“

6 Člen 4(1) te uredbe določa:

„Pošiljanje sodnih pisanj med organi, imenovanimi na podlagi člena 2, poteka neposredno in čim hitreje.“

7 Člen 6(3) Uredbe št. 1393/2007 določa:

„Če je zaprosilo za vročitev očitno izven področja uporabe te uredbe ali če neizpolnjevanje zahtevanih formalnih pogojev onemogoča vročitev, se poslano zaprosilo in pisanja ob prejemu vrnejo organu za pošiljanje skupaj z obvestilom o vračilu z uporabo standardnega obrazca iz Priloge I.“

Grško pravo

- 8 Zakon št. 4050/2012 z dne 23. februarja 2012 z naslovom „Pravila o spremembi vrednostnih papirjev, ki jih izda grška država oziroma katerih porok je, s soglasjem imetnikov obveznic“ (FEK A' 36/ 23.2.2012) določa pravila za prestrukturiranje obveznic te države. Iz predložitvenih odločb izhaja, da ta zakon v bistvu določa predložitev ponudbe za prestrukturiranje imetnikom nekaterih grških državnih obveznic in uvedbo klavzule o prestrukturiranju, znane tudi pod imenom „CAC“ („collective action clause“), ki omogoča spremembo prvotnih pogojev za izdajo vrednostnih papirjev z odločbami, ki jih s kvalificirano večino sprejmejo imetniki preostalega dolgovanega kapitala in ki zavezujejo tudi manjšino.
- 9 V skladu s členom 1(4) tega zakona se za spremembo zadevnih vrednostnih papirjev zahteva sklepčnost, ki je enaka 50 % celotnega zneska zadevnih obveznic, ki še niso zapadle v plačilo, in soglasje kvalificirane večine, ki predstavlja dve tretjini udeleženega kapitala.
- 10 Člen 1(9) navedenega zakona določa klavzulo o prestrukturiranju, v skladu s katero odločba, ki jo sprejmejo imetniki obveznic, o sprejemu ali zavrnitvi ponudbe za prestrukturiranje, ki jo da grška država, velja *erga omnes*, je zavezujoča za vse zadevne upnike, ki so imetniki obveznic, in razveljavlja vse splošne in specialne zakone, vse upravne odločbe in vse pogodbe, ki bi bili v nasprotju z njo.

Spori o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 11 Tožeče stranke v postopkih v glavni stvari, ki imajo vse stalno prebivališče oziroma sedež v Nemčiji, so od Helenske republike kupile obveznice, ki so jih položile na svoje račune, ki so jih upravljale banke.
- 12 Po sprejetju zakona št. 4050/2012 je Helenska republika februarja 2012 tožečim strankam v postopkih v glavni stvari ponudila zamenjavo posojil, ki je med drugim zajemala zamenjavo grških državnih obveznic za nove državne obveznice z bistveno nižjo nominalno vrednostjo. Da bi ta zamenjava učinkovala, je bil potreben izrecen sprejem zasebnih upnikov.
- 13 Čeprav nobena od tožečih strank v postopkih v glavni stvari ponudbe ni sprejela, je Helenska republika marca 2012 vseeno opravila predlagano zamenjavo in kljub pritožbam teh tožečih strank tem ni vrnila v posest vrednostnih papirjev, ki so jih položile na svoje račune vrednostnih papirjev. Medtem so zadevne obveznice v zadevi C-578/13 zapadle v plačilo.
- 14 V teh okoliščinah so tožeče stranke v postopkih v glavni stvari pri predložitvenih sodiščih proti Helenski republiki vložile tožbe za bodisi plačilo odškodnine zaradi motenja posesti in oviranja izvrševanja lastninske pravice, bodisi za izpolnitev prvotnih pogodbenih obveznosti, ki so zapadle v plačilo, bodisi znova plačilo odškodnine.
- 15 V okviru postopka vročanja teh tožb Helenski republiki kot toženi stranki se je zastavilo vprašanje, ali se te tožbe v smislu člena 1(1) Uredbe št. 1393/2007 nanašajo na civilne ali gospodarske zadeve ali pa je njihov predmet dejanje ali opustitev države pri izvajanju javne oblasti.
- 16 Natančneje, Landgericht Wiesbaden je v sporih v zadevah C-226/13 in C-247/13 prosilo Bundesamt für Justiz (zvezni urad za pravosodje), naj zadevne tožbe vroči toženi stranki v skladu s postopkom iz Uredbe št. 1393/2007. Bundesamt für Justiz je v okviru tega zaprosila izrazil dvome o možnosti, da se te tožbe opredelijo tako, da spadajo med civilne ali gospodarske zadeve v smislu te uredbe. Zato je vročitev navedenih tožb zavrnil in od Landgericht Wiesbaden zahteval, naj najprej ugotovi, ali se zadevna spora nanašata na civilne in gospodarske zadeve.
- 17 Landgericht Wiesbaden je v sporu v zadevi C-245/13 svoje dvome oprlo tudi na presojo Bundesamt für Justiz v podobnih zadevah.
- 18 V sporu o glavni stvari v zadevi C-578/13 je Landgericht Kiel menilo, da Uredbe št. 1393/2007 v tem primeru ni mogoče uporabiti, in odredilo Bundesministerium für Justiz (zvezno ministrstvo za pravosodje), naj tožbo vroči po diplomatski poti. To ministrstvo pa je odredbo za vročitev vrnilo, ne da bi jo izvršilo, pri čemer se je sklicevalo na predloge za sprejetje predhodne odločbe v zadevah C-226/13, C-245/13 in C-247/13.
- 19 Predložitveni sodišči torej želita izvedeti, ali spori iz postopkov v glavni stvari spadajo med civilne in gospodarske zadeve v smislu člena 1(1) Uredbe št. 1393/2007. Po njunem mnenju je odgovor na to vprašanje odvisen od opredelitve sporov, ki jih morata rešiti. V obravnavanem primeru so tožeče stranke v postopkih v glavni stvari na eni strani vložile tožbe na podlagi civilnega prava, s katerimi so zahtevale bodisi odškodnino zaradi motenja posesti in oviranja izvrševanja lastninske pravice, bodisi izpolnitev prvotnih pogodbenih obveznosti, ki so zapadle v plačilo, bodisi znova plačilo odškodnine. Na drugi strani so bili pogodbeni pogoji za izdajo grških državnih obveznic spremenjeni s sprejetjem zakona št. 4050/2012, kar bi lahko pomenilo, da je ta država delovala v okviru izvajanja javne oblasti.

- 20 V teh okoliščinah je Landgericht Wiesbaden v zadevah C-226/13, C-245/13 in C-247/13 prekinilo odločanje in Sodišču zastavilo to vprašanje za predhodno odločanje, ki je enako v vseh treh zadevah:

„Ali je treba člen 1 [Uredbe št. 1393/2007] razlagati tako, da je treba tožbo, s katero kupec obveznic – ki jih je izdala tožena stranka in so bile vpisane na računu vrednostnih papirjev tožeče stranke pri [banki] – ki ni sprejel ponudbe za zamenjavo obveznic, ki jo je tožena stranka dala konec februarja 2012, zahteva odškodnino v višini razlike v vrednosti, do katere je prišlo zaradi zanj finančno neugodne zamenjave, ki je bila marca 2012 kljub temu opravljena, šteti za ‚civilno in gospodarsko zadevo‘ v smislu te uredbe?“

- 21 Landgericht Kiel je v zadevi C-578/13 prav tako prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 1 [Uredbe št. 1393/2007] razlagati tako, da je treba tožbo, s katero kupec državnih obveznic tožene stranke zoper toženo stranko uveljavlja zahtevke za plačilo v obliki izpolnitvenih in odškodninskih zahtevkov, šteti za ‚civilno in gospodarsko zadevo‘ v smislu člena 1(1), prvi stavek, te uredbe, če kupec ni sprejel ponudbe za zamenjavo obveznic, ki jo je tožena stranka dala konec februarja 2012 na podlagi [zakona št. 4050/2012]?“

2. Ali gre v primeru tožbe, s katero se v bistvu uveljavlja neveljavnost oziroma ničnost [zakona št. 4050/2012], za odgovornost države za dejanja in opustitve dejanj pri izvajanju javne oblasti v smislu člena 1(1), drugi stavek, [Uredbe št. 1393/2007]?“

- 22 S sklepom predsednika Sodišča z dne 5. junija 2013 so bile zadeve C-226/13, C-245/13 in C-247/13 združene za pisni in ustni postopek ter izdajo sodbe. S sklepom z dne 10. decembra 2013 je bila zadeva C-578/13 združena s temi zadevami za ustni postopek in izdajo sodbe.

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost

- 23 Po mnenju Evropske komisije predlogi za sprejetje predhodne odločbe v zadevah C-226/13, C-245/13 in C-247/13 niso dopustni. Namreč, v teh predlogih – ker ne pojasnjujejo spornega domnevnega dejanja izvajanja javne oblasti in vsebujejo nedoslednosti glede zadevne ponudbe za zamenjavo – naj ne bi bil zadostno in pravilno predstavljen dejanski okvir zadev iz postopkov v glavni stvari.
- 24 Poleg tega tudi ob domnevi, da je v obravnavanem primeru mogoče šteti, da je predložitvenemu sodišču predložen spor v smislu člena 267 PDEU, naj bi se to sodišče na Sodišče obrnilo z vprašanjem le zato, ker je Bundesamt für Justiz kot „osrednji organ“ v smislu člena 3 Uredbe št. 1393/2007 zavrnil posredovanje tožb tožečih strank v postopkih v glavni stvari grškim organom in od navedenega sodišča zahteval, naj najprej dokončno ugotovi, za kakšne vrste sporov gre. Ker naj se tak osrednji organ ne bi smel zoperstaviti zaprosilu za posredovanje, ki ga poda pristojno nacionalno sodišče, naj postavljeno vprašanje ne bi bilo upoštevno za rešitev sporov iz navedenih zadev.
- 25 V zvezi s tem zadostuje spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalna sodišča zastavijo v pravnem in dejanskem okviru, ki so ga pristojna opredeliti sama in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša, velja domneva upoštevnosti. Predlog nacionalnega sodišča za sprejetje predhodne odločbe je mogoče zavreči samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora

v postopkih v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodba Rohm Semiconductor, C-666/13, EU:C:2014:2388, točka 38 in navedena sodna praksa).

- 26 V obravnavanem primeru zadošča ugotoviti, najprej, da je iz predložitvenih odločb jasno razvidno, da dejanje pri izvajanju javne oblasti, ki se zatrjuje v sporih o glavni stvari, pomeni enostransko in retroaktivno spremembo pogojev, ki se uporabijo za obveznice, ki jih je izdala Helenska republika, pri čemer je to spremembo omogočil zakon št. 4050/2012.
- 27 Dalje, kar zadeva zatrjeване nedoslednosti v vsebini ponudbe, ki jo je predložila Helenska republika, je dovolj opozoriti, da ni dolžnost Sodišča, ampak nacionalnega sodišča, da ugotovi dejstva, ki so pripeljala do spora, in da iz njih izpelje posledice za odločitev, ki jo je dolžno izreči (sodba Traum, C-492/13, EU:C:2014:2267, točka 19 in navedena sodna praksa).
- 28 Poleg tega ni očitno, da odprava dvomov, ki jih je predložitveno sodišče izrazilo v zadevah C-226/13, C-245/13 in C-247/13 glede vprašanja opredelitve sporov, ki jih mora rešiti, ali spadajo med civilne ali gospodarske zadeve, ni upoštevana za rešitev teh sporov. Uporaba Uredbe št. 1393/2007 in nadaljnji postopki pred navedenim sodiščem glede vročitve, ki jo je dolžno zagotoviti, so namreč odvisni prav od odprave teh dvomov.
- 29 To, da naj bi predložitveno sodišče take dvome izrazilo zaradi ravnanj Bundesamt für Justiz, za katera Komisija meni, da so v nasprotju z navedeno uredbo, samo po sebi ne more omajati domneve upoštevnosti, ki velja za vprašanja, ki jih je postavilo to sodišče.
- 30 Nazadnje, ker Komisija očitno zatrjuje neobstoj spora pred nacionalnim sodiščem, ki odloča ob izvrševanju sodne funkcije, je treba spomniti, da je treba besedno zvezo „izreči sodbo“ v smislu člena 267, drugi pododstavek, PDEU razlagati široko, da bi se izognilo temu, da bi se veliko procesnih vprašanj štelo za nedopustna in jih Sodišče ne bi moglo razlagati. Ta pojem je torej treba razumeti tako, da zajema celoten postopek, v katerem se izda sodba predložitvenega sodišča, da bi Sodišče lahko odločalo o razlagi vseh procesnih določb prava Unije, ki jih mora predložitveno sodišče uporabiti za izdajo sodbe (glej po analogiji sodbo Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85, točki 41 in 42).
- 31 V obravnavanem primeru se predlogi iz postopkov v glavni stvari nanašajo na način vročanja začetnih procesnih aktov toženi stranki. To, da so bili ti predlogi postavljeni še pred začetkom kontradiktornega postopka, je torej neločljivo povezano z vprašanji, na katera je treba odgovoriti.
- 32 Glede na zgoraj navedene premisleke so vprašanja za predhodno odločanje dopustna.

Vsebinska presoja

- 33 Predložitveni sodišči z vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašujeta, ali je treba člen 1(1) Uredbe št. 1393/2007 razlagati tako, da je treba tožbe za plačilo odškodnine zaradi motenja posesti in oviranja izvrševanja lastninske pravice, za izpolnitev pogodbe in plačilo odškodnine, kakršne so te iz postopkov v glavni stvari, ki so jih zasebniki, ki so imetniki državnih obveznic, vložili proti državi izdajateljici, šteti za „civilno in gospodarsko zadevo“ v smislu tega člena.
- 34 Za odgovor na ta vprašanja je treba najprej spomniti, da je Sodišče v zvezi s Konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32), kakor je bila spremenjena s poznejšimi konvencijami o pristopu novih držav članic k tej konvenciji (v nadaljevanju: Bruseljska konvencija), potem ko je ugotovilo, da člen 1 Bruseljske konvencije omejuje njeno področje uporabe na „civilne in gospodarske zadeve“, ne da bi pri tem opredelil vsebino in obseg tega pojma, presodilo, da je treba pojem „civilne in gospodarske zadeve“ šteti za samostojen pojem, ki ga je treba razlagati s sklicevanjem na cilje in

ureditev Bruseljske konvencije na eni strani ter splošna načela, ki izhajajo iz nacionalnih pravnih ureditev, na drugi strani (sodba Lechouritou in drugi, C-292/05, EU:C:2007:102, točki 28 in 29 ter navedena sodna praksa).

- 35 Dalje, Sodišče je prav tako presodilo, da ker člen 1 Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42) omejuje področje uporabe te direktive na „civilne in gospodarske zadeve“, ne da bi pri tem opredelil vsebino in obseg tega pojma, je treba navedeni pojem šteti za samostojen pojem, ki ga je treba razlagati s sklicevanjem na cilje in ureditev navedene uredbe na eni strani ter splošna načela, ki izhajajo iz nacionalnih pravnih ureditev, na drugi (sodba flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, točka 24).
- 36 Nazadnje, Sodišče je tudi na podlagi tega, da člen 1(1) Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 243), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 2116/2004 z dne 2. decembra 2004 (UL L 367, str. 1), določa načelo, v skladu s katerim je področje uporabe te uredbe omejeno na „civilne zadeve“, ne da bi pri tem opredelil vsebino in obseg tega pojma, sklenilo, da je treba ta pojem razlagati samostojno (glej sodbo C, C-435/06, EU:C:2007:714, točki 38 in 46).
- 37 Vendar je treba v zvezi z Uredbo št. 1393/2007 iz sporov o glavni stvari ugotoviti, da člen 1(1) te uredbe na eni strani prav tako določa, da se ta uredba uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, in poleg tega dodaja, da se ne uporablja zlasti za odgovornost države za dejanja in opustitve dejanj pri izvajanju javne oblasti (*acta iure imperii*).
- 38 Na drugi strani ta uredba ne opredeljuje vsebine in obsega pojmov „civilna in gospodarska zadeva“ in *acta iure imperii*.
- 39 V teh okoliščinah je treba skleniti, da je treba pojem „civilna in gospodarska zadeva“ v smislu člena 1(1) Uredbe št. 1393/2007 prav tako šteti za samostojen pojem in ga je treba razlagati s sklicevanjem zlasti na cilje in ureditev te uredbe.
- 40 Kar zadeva cilje, ki jim sledi Uredba št. 1393/2007, iz uvodne izjave 2 te uredbe izhaja, da si ta uredba prizadeva za boljše in hitrejšje pošiljanje sodnih in izvensodnih pisanj, da bi se zagotovilo pravilno delovanje notranjega trga. Na ta cilj je opozorjeno tudi v uvodnih izjavah 6 in 7 navedene uredbe, ki se med drugim nanašata na učinkovitost in hitrost sodnih postopkov ter na hitrost pošiljanja teh aktov. Člen 4(1) te uredbe poleg tega določa, da poteka pošiljanje sodnih pisanj čim hitreje.
- 41 V tem okviru je v uvodni izjavi 10 Uredbe št. 1393/2007 navedeno, da „bi bilo treba možnost, da se vročitev pisanja zavrne, omejiti na izjemne primere“. Tako se v skladu s členom 6(3) te uredbe poslano zaprosilo za vročitev in pisanja ob prejemu vrnejo organu za pošiljanje, če je to zaprosilo „očitno izven področja uporabe“ navedene uredbe.
- 42 Kot je pravilno poudarila Komisija, je lahko razločevanje med spori, ki se nanašajo na civilne ali gospodarske zadeve, in tistimi, ki ne spadajo na to področje, ker se na primer nanašajo na odgovornost države za dejanja in opustitve dejanj pri izvajanju javne oblasti, zapletena naloga.
- 43 V takih primerih se o vprašanju o uporabi drugih uredb ali konvencij, kot so omenjene v točkah od 34 do 36 te sodbe, po navadi odloči šele po tem, ko je bila vsem strankam postopka dana možnost, da se o vprašanju izjavijo, tako da ima predložitveno sodišče na voljo vse podatke, ki jih potrebuje za sprejetje odločitve.

- 44 Vendar velja drugače za vprašanje, ali se začetni procesni akt nanaša na civilno in gospodarsko zadevo v smislu Uredbe št. 1393/2007.
- 45 To vprašanje je namreč treba rešiti celo, preden se strankam postopka, ki niso tožeča stranka, vroči navedeni akt, ker je način vročitve tega akta odvisen prav od odgovora na navedeno vprašanje.
- 46 V teh okoliščinah in ob upoštevanju cilja hitrejšega pošiljanja sodnih pisanj, ki mu sledi Uredba št. 1393/2007, se mora zadevno sodišče omejiti na prvi pregled podatkov, ki so nujno delni in ki jih ima na voljo, da bi ugotovilo, ali pri njem vložena tožba spada med civilne in gospodarske zadeve, ali pa gre za zadevo, ki na podlagi člena 1(1) te uredbe ne spada na njeno področje uporabe, pri čemer rezultat tega pregleda seveda ne sme prejudicirati poznejših odločitev, ki jih mora sodišče, ki zadevo obravnava, sprejeti glede zlasti lastne pristojnosti in utemeljenosti obravnavane zadeve.
- 47 Takšna razlaga te določbe ne le omogoča zagotavljanje polnega učinka Uredbe št. 1393/2007, temveč jo potrjuje tudi ureditev te uredbe.
- 48 Namreč, z izjemo primerov, v katerih gre za onemogočeno vročitev zaradi neizpolnjevanja formalnih pogojev, zahtevanih z Uredbo št. 1393/2007, mora zaproseni organ v skladu s členom 6(3) te uredbe zaprosilo vrniti izvirnemu organu le, če je zaprosilo za vročitev očitno zunaj področja uporabe te uredbe.
- 49 Zato za ugotovitev, ali se Uredba št. 1393/2007 uporablja, zadošča, da sodišče, ki mu je zadeva predložena, ugotovi, da ni očitno, da pri njem vložena tožba ne spada med civilne in gospodarske zadeve.
- 50 V zvezi z vprašanjem, ali se Uredba št. 1393/2007 uporablja za tožbe, kakršne so te iz postopkov v glavni stvari, je treba poudariti, da iz besedila člena 1(1) navedene uredbe izhaja, da čeprav nekateri spori med javnim organom in subjektom zasebnega prava lahko spadajo na področje uporabe te uredbe, pa je drugače, kadar javni organ ravna v okviru izvajanja javne oblasti.
- 51 Za odgovor na navedeno vprašanje je torej treba preveriti, ali pravno razmerje med tožečimi strankami iz postopkov v glavni stvari in Helensko republiko očitno zaznamuje izraz javne oblasti s strani države izdajateljice, tako da bi ta ustrezal izvajanju prerogativ, ki bi odstopale od pravil splošnega prava, ki veljajo v razmerjih med posamezniki (sodbi *Préservatrice foncière TIARD*, C-266/01, EU:C:2003:282, točka 30, ter *Lechouritou* in drugi, C-292/05, EU:C:2007:102, točka 34).
- 52 V zvezi s tem je Sodišče razsodilo, da nacionalni ali mednarodni subjekt javnega prava, ki se ukvarja z izterjavo dajatev, ki jih subjekt zasebnega prava dolguje zaradi uporabe njegovih naprav in storitev, deluje v smislu izvajanja javne oblasti, zlasti kadar je ta uporaba obvezna in izključna ter so stopnja dajatev, način izračuna in postopki pobiranja v razmerju do uporabnikov določeni enostransko (sodbi *LTU*, 29/76, EU:C:1976:137, točka 4, ter *Lechouritou* in drugi, C-292/05, EU:C:2007:102, točka 32).
- 53 Vendar izdaja obveznic ne predpostavlja nujno izvajanja prerogativ, ki bi odstopale od pravil splošnega prava, ki veljajo v razmerjih med posamezniki. Ni mogoče namreč izključiti, da bi lahko pravna oseba zasebnega prava uporabila trg za financiranje, med drugim z izdajo obveznic.
- 54 Poleg tega glede postopkov v glavni stvari iz spisa ni očitno razvidno, da je finančne pogoje zadevnih vrednostnih papirjev enostransko določila Helenska republika in da niso bili določeni na podlagi tržnih pogojev, ki urejajo zamenjavo in donosnost teh finančnih instrumentov.
- 55 Res je, da zakon št. 4050/2012 spada na področje urejanja javnih financ in, natančneje, prestrukturiranja javnega dolga zaradi premagovanja resnega stanja finančne krize in da je za to uvedel možnost zamenjave vrednostnih papirjev v zadevnih pogodbah.

- 56 Kljub temu je v zvezi s tem treba poudariti, da na eni strani okoliščina, da je to možnost določil zakon, sama po sebi ni odločilna za sklep, da je država izvajala javno oblast.
- 57 Na drugi strani ni očitno, da bi sprejetje zakona št. 4050/2012 neposredno in takoj povzročilo spremembo finančnih pogojev zadevnih vrednostnih papirjev in torej povzročilo škodo, ki jo zatrjujejo tožeče stranke. Te spremembe so namreč morale nastati po odločitvi večine imetnikov obveznic na podlagi klavzule o zamenjavi, ki je s tem zakonom vključena v pogodbe o izdaji, kar poleg tega potrjuje namen Helenske republike, da upravljanje s posojili ohrani v civilnopravnem regulativnem okviru.
- 58 Glede na te ugotovitve ni mogoče skleniti, da zadev iz postopkov v glavni stvari očitno ni mogoče šteti za civilne in gospodarske zadeve v smislu Uredbe št. 1393/2007, tako da se ta uredba za te zadeve uporablja.
- 59 Glede na navedeno je treba na postavljena vprašanja odgovoriti, da je treba člen 1(1) Uredbe št. 1393/2007 razlagati tako, da tožbe za plačilo odškodnine zaradi motenja posesti in oviranja izvrševanja lastninske pravice, izpolnitev pogodbe in plačilo odškodnine, kakršne so te iz postopkov v glavni stvari, ki so jih zasebniki, ki so imetniki državnih obveznic, vložili proti državi izdajateljici, spadajo na področje uporabe navedene uredbe, ker ni očitno, da ne spadajo v civilne in gospodarske zadeve.

Stroški

- 60 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenima sodiščema, ti odločita o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 1(1) Uredbe (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 je treba razlagati tako, da tožbe za plačilo odškodnine zaradi motenja posesti in oviranja izvrševanja lastninske pravice, izpolnitev pogodbe in plačilo odškodnine, kakršne so te iz postopkov v glavni stvari, ki so jih zasebniki, ki so imetniki državnih obveznic, vložili proti državi izdajateljici, spadajo na področje uporabe navedene uredbe, ker ni očitno, da ne spadajo v civilne in gospodarske zadeve.

Podpisi